

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร สังคมเศรษฐกิจ การเมือง และด้านวัฒนธรรม มีการจัดระเบียบทางสังคม กลายเป็นสังคมโลกและระบบเศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเตรียมคุณภาพของประชากรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นเรื่องมือในการสร้างคนให้มีคุณภาพ และสามารถปรับตัวให้อยู่รอดโดยสอดคล้องกับสภาวะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

2542 ก : 1) นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม คิดเป็น ทำเป็น พึ่งตนเองได้ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สร้างสรรค์สังคมที่สงบสุข มีความรัก ความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรอบรู้ มีความสามารถที่เป็นสากล ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ.

2541 : 1) การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้บุคคลที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1)

การเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษา ได้มีการกล่าวไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลที่เกิดกับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง ประเมิน และปรับปรุงตนเองได้ เพื่อก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ซึ่งตัวจักรที่สำคัญดังกล่าวก็คือ “ครู” ที่จะไม่ได้มีหน้าที่เพียง “สอน” เท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ครูจะมีหน้าที่โดยตรงในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กหรือผู้เรียน และการที่จะจัดให้ได้ดีนั้น ครูจะต้องเป็นนักวางแผนที่ดี เป็นนักคิดที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ครูจะต้องเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ติดตามข่าวสารใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยการแสวงหาข้อมูลความรู้ จากระบบข้อมูล

สารสนเทศสมัยใหม่ ตลอดจนข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเลือกบริโภคข้อมูลที่เป็นความจริงได้อย่างชาญฉลาด เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และปรับตัวปรับใจให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน (สุทธิพร คล้ายเมืองปีก. 2543 : 5)

ในระหว่างที่ผ่านมามีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยมา โดยตลอด แต่จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาและกรมวิชาการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแล้วด้านคุณธรรม จริยธรรม และความปลอดภัยของร่างกายและจิตใจของเด็กไทยก็อยู่ในสถานะเสี่ยงเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างของปัญหาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ ส่วนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จากการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เกี่ยวกับการทำข้อสอบคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลทางการศึกษา พบว่า เด็กไทยทำคะแนนได้ดีสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้ทักษะพื้นฐาน เช่น การบวก ลบ คูณ และหาร หรือข้อสอบที่ใช้ความจำเท่านั้น แต่ไม่สามารถทำข้อสอบที่เป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องคิดวิเคราะห์ หรือเขียนคำตอบอธิบายยาว ๆ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการคิดวิเคราะห์ และการเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นคำพูดของเด็กไทย ในขณะที่ความสามารถดังกล่าว เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2)

ความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพของผู้รับผลจากการจัดการศึกษาดังกล่าวบุคคลในวงการศึกษาก็ได้แสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะสร้างความมั่นใจในด้านคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรง ให้มีการดำเนินการทั้งด้านปัจจัยด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ให้มีมาตรฐานทางการศึกษาตามที่กำหนด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการประกันคุณภาพการศึกษา (สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2542 : 3) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ ได้กำหนดสาระบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ในหมวด 6 ไว้ โดยให้มีระบบประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอกโดยใน มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีการทำรายงานต่อหน่วยงาน

ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 ข : 24 – 25) ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถ มีความสุข จะได้ช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้มีสันติ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เศรษฐกิจมั่นคง สามารถร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา เพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 2)

ปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ เริ่มมีความเข้าใจและมีความตื่นตัวที่จะดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า ยังมีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มีการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน และไม่ได้ใช้ผลการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่ทำการประเมินผลแล้วนั้น ส่วนใหญ่ได้ประเมินผลตามมาตรฐานด้านปัจจัยมากกว่ามาตรฐานด้านกระบวนการและผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมีการประเมินน้อยมาก ซึ่งแสดงว่าสถานศึกษายังต้องมีความต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องช่วยกันดำเนินการในเรื่องนี้โดยเร่งด่วน เพื่อให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 3) จากการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ดังที่ พัทธราวลัย คำบุญมี และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสพการณ์ วุฒิศึกษา ใน 3 ด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่ามี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้น กิ่งกาญจน์ ยศปัญญา และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย อยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐาน ด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่ทำการวิจัยถึงสภาพการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 2 โดยศึกษาตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานการประกัน คุณภาพการศึกษา ได้แก่ สถานภาพ และขนาดของสถานศึกษาดังกล่าว เพื่อเป็นข้อเสนอแนะใน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 และเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนมี คุณภาพ สามารถดำรงความเป็นไทยอยู่ได้ ยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของ ชุมชน สังคม และก้าวสู่ความเป็นสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาด โรงเรียน โดยรวมและเป็นรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ระหว่างสถานภาพและ ขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 แตกต่างกัน
2. ขนาดของ โรงเรียนที่แตกต่างกันมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 8 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 36)

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. ด้านการผลุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,880 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 362 คน มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครู

2.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกตามขนาดดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2547 : 10)

- 1) ขนาดใหญ่
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดเล็ก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย 8 ด้าน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. ด้านการผูกงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยมีระบบการดำเนินการใน 8 ด้านดังนี้

1.1 ระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับบริหาร

1.2 มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

1.3 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนการศึกษาของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ได้แก่ ธรรมนูญสถานศึกษา แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุผลตามเป้าหมายของกิจกรรมที่กำหนดสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการดำเนินงานสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญทุกชั้นตอนอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย

1.4 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งระบบทั่วทั้งองค์กร โดยทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของระบบการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล การปกครอง การบริหารจัดการ การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ดำเนินการร่วมกัน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และมีคุณลักษณะตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนภาพการจัดการศึกษาตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนด นำผลที่ได้มาพิจารณาช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษา ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา และการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3, 5, 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือทุกช่วงชั้นแล้วแต่กรณีตามกลุ่มประสบการณ์หรือตามสาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่สำคัญตามหลักสูตร ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระที่พึงประสงค์ ความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ การเขียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ที่ร่วมกัน

กำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมที่ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินทุกขั้นตอน

1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา หรืออาจเรียกว่า รายงานประจำปี หรือรายงานการประเมินตนเองเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้ทราบผลการจัดการศึกษาและระดับคุณภาพของสถานศึกษาแห่งนั้น โดยต้องเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

1.8 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ทบทวน ประเมินผล ทั้งในช่วงก่อนการดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ ทำการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา นำมาใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

3. สถานภาพ หมายถึง สถานะของผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาแบ่งเป็น 2 สถานภาพ ได้แก่

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

3.2 ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

4. ขนาดโรงเรียน หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามจำนวนนักเรียน ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2547 : 10)

4.1 ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

4.2 ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 – 450 คน

4.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 451 คนขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไขปัญหา และพัฒนางานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสม
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานเตรียมการรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY